

> Retouradres Postbus 2518 6401 DA Heerlen

Jongerenzorg El Futuro B.V.

Bezoekadres:
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
T 088 120 5000
www.igj.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk

Datum 21 juni 2023
Betreft Toetsing aanwijzing El Futuro

Geachte

Op 9 maart 2023 heeft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) een aanwijzing aan uw organisatie Jongerenzorg El Futuro B.V. (hierna: El Futuro) gegeven op grond van artikel 9.3 van de Jeugdwet. De aanwijzing is toegezonden met kenmerk

Toetsing naleving aanwijzing

De inspectie heeft de naleving van de aanwijzing getoetst middels een inspectiebezoek aan zowel de locatie in Gouda als de locatie in Alphen aan den Rijn op 12 juni 2023.

De inspectie heeft tijdens het bezoek gesproken met u als bestuurder, twee leden van de Raad van Advies, vier woonbegeleiders (twee in Gouda, twee in Alphen aan den Rijn), vier jongeren in Gouda en één jongere in Alphen aan den Rijn. Op beide locaties heeft de inspectie tevens een rondgang gemaakt door het pand. Verder heeft de inspectie acht cliëntdossiers en meerdere personeelsdossiers ingezien, waaronder de dossiers van zes nieuwe medewerkers. Aanvullend heeft de inspectie 13 juni 2023 telefonisch gesproken met de gedragswetenschapper uit de Raad van Advies en een verwijzer van één van de jeugdigen. Tot slot heeft de inspectie op 16 juni 2023 gesproken met de huidige betrokken gedragswetenschapper die als ZZP'er voor El Futuro werkzaam is.

Bevindingen inspectieonderzoek

Hierna volgen de normen zoals deze in de aanwijzing staan vermeld en de daarbij behorende bevindingen van de inspectie.

Cliëntenstop

El Futuro mag geen nieuwe jeugdigen met een indicatie van de Jeugdwet aannemen. El Futuro mag weer jeugdigen met verblijf aannemen, indien na toetsing door de inspectie is vastgesteld dat El Futuro in ieder geval voldoet aan vier normen van de aanwijzing.

Op basis van dossieronderzoek, gesprekken met medewerkers en een gesprek met een verwijzer, heeft de inspectie geconstateerd dat vijf dagen na ingang van de aanwijzing een cliënt vanuit de Jeugdwet is geplaatst bij El Futuro. De

bestuurder geeft aan bij plaatsing enkel gevraagd te hebben naar de leeftijd van de cliënt, niet naar de financiering van de zorg voor deze cliënt. Hij was daardoor niet op de hoogte van het feit dat het een jeugdige met een indicatie van de Jeugdwet betrof.

Conclusie

De inspectie concludeert dat El Futuro niet heeft voldaan aan de in de aanwijzing opgenomen cliëntenstop. De inspectie verwacht dat El Futuro geen nieuwe cliënten op basis van de Jeugdwet aanneemt, totdat aan de normen van de aanwijzing wordt voldaan.

Ten aanzien van norm 1.5 JIJ-kader: De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.

- El Futuro organiseert de hulp aan jeugdigen en ouders zodanig dat deze bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving. El Futuro zorgt voor een veilige leefomgeving voor alle jeugdigen en biedt verantwoorde jeugdhulp in een pedagogisch klimaat waarin middels uitsluitend strikt noodzakelijk (leef)regels duidelijkheid wordt geboden zonder toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen (met uitzondering van (incidentele) noodsituaties).

De inspectie heeft tijdens de rondgang door de panden gezien en in gesprekken met medewerkers en jeugdigen gehoord dat op beide locaties de koel- en voorraadkasten vrij toegankelijk zijn en niet meer zijn afgesloten. Er gelden niet langer restricties op welke dagen er wel of geen eieren of tosti's gegeten mogen worden. Op beide locaties zijn schilder- en schoonmaakwerkzaamheden verricht. De inspectie ziet tijdens het bezoek dat de leefruimtes opgeruimd en vrij toegankelijk zijn. Op beide locaties is het kookgeld verhoogd van 3 euro naar 4 euro per dag. Zowel de medewerkers als de jongeren geven aan dat het hierdoor beter lukt om gevarieerd te eten. Ook ziet de inspectie dat de camera's aan de binnenkant van de woningen zijn verwijderd.

De inspectie hoort in de gesprekken met de bestuurder, medewerkers en jeugdigen dat de huisregels zijn aangepast naar vier algemene regels die voor alle jeugdigen gelden. Deze zijn volgens de bestuurder niet opgehangen, maar met alle jeugdigen besproken. De oude huisregels zijn volgens de bestuurder uit de dossiers van de jeugdigen gehaald. De inspectie heeft een afschrift van de nieuwe huisregels ontvangen. Binnen El Futuro gelden nu de volgende regels: respectvol gedrag, luisteren naar elkaar, hygiëne en veiligheid. De jeugdigen geven aan dat zij in de praktijk ook ervaren dat de andere regels niet meer gelden. Daarnaast geven de jeugdigen die de inspectie heeft gesproken aan zich fijn te voelen bij El Futuro en tevreden te zijn over de begeleiding die zij ontvangen.

De inspectie ziet ten aanzien van het creëren van een zo thuis mogelijke en ontwikkelingsgerichte omgeving verschillen tussen de locatie in Gouda en de locatie in Alphen aan den Rijn. Op de locatie in Gouda hoort de inspectie van medewerkers en jongeren dat in het toepassen van kamercontroles al meer maatwerk wordt toegepast. Zo krijgt één jeugdige geen kamercontrole meer omdat diens kamer steeds op orde is en richt de controle zich bij een andere jeugdige op de hygiëne. Ook hoort de inspectie in de gesprekken met medewerkers en jeugdigen in Gouda dat de tijden waarop de jeugdigen 's avonds en in het weekend thuis moeten zijn,

nu per jeugdige verschillen en dat deze met de jeugdigen worden afgestemd. Op de locatie in Alphen aan den Rijn hoort de inspectie van een jeugdige en medewerkers dat er nog vaste eettijden en thuiskomtijden zijn en dat er bij alle jeugdigen nog standaard op woensdag kamercontroles plaatsvinden. De jeugdige vertelt dat diens kamer al meerdere weken achter elkaar op orde is. De inspectie hoort van jeugdigen dat de begeleiders tijdens deze kamercontroles de kasten doorzoeken en onder het matras kijken of de jeugdigen verboden waren op hun kamers hebben.

Hoewel de inspectie hoort dat de huisregels zijn teruggebracht naar vier algemene huisregels, treft de inspectie in het dossier van de jeugdige die na het opleggen van de aanwijzing is ingestroomd, een ondertekende versie van de huisregels aan zoals die golden voor het geven van de aanwijzing. Ook stelt de inspectie vast dat na het geven van de aanwijzing de ondertekende versies van de voormalige huisregels en contracten in de elektronische dossiers van jeugdigen geüpload zijn.

Conclusie

De inspectie ziet dat El Futuro stappen heeft gezet in het op orde brengen van de leef- en verblijfsruimtes en huisregels op beide locaties. Echter constateert de inspectie dat op de locatie in Alphen aan den Rijn nog vaste eettijden en thuiskomtijden gelden en dat El Futuro vrijheidsbeperkende maatregelen, te weten kamercontroles, toepast. Daarnaast constateert de inspectie tegenstrijdigheden ten aanzien van de huisregels en contracten die hierover met jeugdigen zijn gesloten. De cliëntendossiers bevatten nog steeds de voormalige huisregels en contracten, terwijl deze volgens de bestuurder niet meer van kracht zijn. Hiermee voldoet El Futuro niet aan dit onderdeel van de aanwijzing.

De inspectie verwacht dat El Futuro de oude huisregels en contracten uit de dossiers van de jeugdigen verwijdert nu deze niet meer van kracht zijn. Een andere mogelijkheid is dat El Futuro in de dossiers expliciet duidelijk maakt dat deze niet meer geldig zijn. Daarnaast verwacht de inspectie dat El Futuro op beide locaties maatwerk hanteert in de toepassing van (huis)regels en afspraken en kamercontroles afgeschaft voor alle jeugdigen.

Ten aanzien van norm 2.1 JIJ-kader: Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van de jeugdigen.

- El Futuro zorgt ervoor dat haar medewerkers professionele afwegingen maken over de veiligheid van de jeugdigen en vertaalt de uitkomsten ervan naar wat dit betekent voor het wonen bij en de begeleiding door El Futuro. El Futuro herhaalt dit proces steeds bij gewijzigde omstandigheden, zoals na een incident. Op basis van de richtlijn '*samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp*' schakelt El Futuro voor de interpretatie van een risicotaxatie een gedragswetenschapper in.
- De medewerkers handelen, overeenkomstig de uitkomsten uit de risicotaxatie, passend op situaties door onder andere het verlenen van passende hulp of inzetten van passende hulp door externe partijen.

In de cliëntdossiers van beide locaties ziet de inspectie dat er een risicotaxatie formulier (Lirik) en een risico-inschatting is opgenomen. De risico-inschatting betreft een formulier waarin een aantal leefgebieden en problematieken staat genoemd. El Futuro heeft sinds het vorige inspectiebezoek het risico-

inventarisatieformulier uitgebreid met gekleurde blokken. De inspectie ziet in meerdere dossiers dat de sprake is van problematiek die niet als risico's zijn geduid in de risico-inschatting. Zo leest de inspectie op verschillende plekken in een dossier dat er sprake is van drugsproblematiek en problemen op het gebied van hygiëne en worden deze niet als risico's geduid in de risico-inschatting.

Bij inzage in de cliëntdossiers en gesprekken met medewerkers hoort en ziet de inspectie dat de mentor van de jeugdigen zelf de Lirik en risico-inschatting invult. Uit inzage in de personeelsdossiers en uit gesprekken met medewerkers blijkt dat een groot deel van deze mentoren geen SKJ-registratie hebben en tenminste één mentor beschikt (nog) niet over een zorgdiploma. Uit de gesprekken en dossiers blijkt tevens dat bij het in kaart brengen en het inschatten van risico's geen gedragswetenschapper is betrokken.

Een medewerker op de locatie in Alphen aan den Rijn vertelt de inspectie dat hij mentor is van twee jeugdigen en van deze jeugdigen de risico-inschattingen heeft ingevuld. Hij geeft aan niet getraind te zijn in het gebruik van de risico-inschatting en zegt geen uitleg gekregen te hebben over hoe deze in te invullen. Ook kan deze medewerker niet duidelijk maken met welk doel een inschatting van de risico's voor cliënten wordt gemaakt. De inspectie ziet in geen van de cliëntdossiers terug tot welke conclusie de risicotaxatie en de risico-inschatting leiden, noch is er een afweging over de veiligheid van de jeugdigen opgenomen in de dossiers. De medewerker erkent dat de uitkomsten van de risico-inschatting niet zijn vertaald in wat dit betekent voor het verblijf bij en begeleiding van El Futuro. Deze vertaling treft de inspectie ook niet aan in de dossiers.

In alle cliëntdossiers die de inspectie heeft ingezien ontbreekt het aan veiligheidsafspraken, ook in de dossiers van jeugdigen bij wie er sprake is van forse problematiek en ernstige veiligheidsrisico's.

Conclusie

Hoewel El Futuro risicotaxaties uitvoert, wordt nog niet aan deze norm voldaan. Niet alle risico's die er zijn, worden door El Futuro als risico geduid en er wordt geen vertaling gemaakt van wat risico's betekenen voor het verblijf bij en begeleiding door El Futuro. Ook ontbreken veiligheidsafspraken. De inspectie verwacht echter van El Futuro dat zij in geval van risico's, een veiligheidsplan opstelt of in ieder geval duidelijk vastlegt wat deze risico's betekenen voor de begeleiding en hulpverlening, zodat alle medewerkers op de hoogte zijn van de risico's van jeugdigen en hoe ze hiermee moeten omgaan. De inspectie concludeert daarnaast dat het voor komt dat er geen SKJ-geregistreerde medewerker of gedragswetenschapper betrokken is bij de risicotaxatie, terwijl zij van El Futuro verwacht dat zij bevoegde en bekwame medewerkers inzet bij het maken van professionele afwegingen over de veiligheid van de jeugdigen en zij bij het interpreteren van de risicotaxaties van alle jeugdigen een gedragswetenschapper betreft.

Ten aanzien van norm 2.2. JIJ-Kader. Hulpverleners bieden hulp die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders

- El Futuro biedt hulp, geleidt door naar passende hulp of schakelt benodigde expertise in die aansluit bij de complexe problematiek en ontwikkelingsbehoefte van de jeugdigen.
- El Futuro draagt zorg dat medewerkers kennis hebben van de kenmerken en problematiek van de doelgroep.

Medewerkers en de bestuurder vertellen de inspectie dat zij de jeugdigen proberen te motiveren voor hulp vanuit de ggz of verslavingszorg. Als jeugdigen die hulp niet willen, dan kunnen zij als professionals niets meer doen, zo geven zij aan. In de cliëntdossiers ziet de inspectie dat de medewerkers met de jeugdigen één of meerdere gesprekken hebben gevoerd over de gevolgen van middelengebruik. In de cliëntdossiers ziet de inspectie niet terug dat er verder vervolg aan gegeven wordt. In één van de dossiers leest de inspectie dat een jeugdige zelf als doel heeft geformuleerd om te stoppen met drugsgebruik. In het dossier leest de inspectie een dagrapportage waaruit blijkt dat de medewerker alternatieven heeft genoemd wat de jeugdige kan doen als die de behoefte voelt om te gebruiken, zoals meditatie en praten met vrienden. De betreffende medewerker vertelt de inspectie dat er geen plan is gemaakt om de jeugdige te helpen met het afbouwen van en stoppen met drugsgebruik. Ook is volgens deze medewerker niet uitgewerkt wat medewerkers kunnen doen om de jeugdige te ondersteunen bij het behalen van dit doel en staat hierover niets in het dossier. De inspectie leest in een ander dossier dat deze medewerker naar aanleiding van de risico inschatting geconcludeerd heeft dat er bij een jeugdige sprake is van ggz problematiek en suïcidaliteit en dat de Brijder (een instelling voor verslavingszorg), waar de jeugdige op de wachtlijst staat, hiermee aan de slag zal gaan. Een lid van de Raad van Advies vertelt de inspectie dat de dossiers van de jeugdigen niet goed worden bijgehouden. Zo is volgens haar niet duidelijk aan welke doelen er wordt gewerkt en wat er wordt geëvalueerd. Dit lid heeft de bestuurder geadviseerd om medewerkers beter aan te sturen in wat ze doen en waar ze naar toe werken.

Conclusie

Op grond van bovenstaande bevindingen constateert de inspectie dat El Futuro weliswaar probeert om jeugdigen te motiveren tot passende hulp, maar het onvoldoende lukt om jeugdigen door te geleiden naar passende hulp of voor de jeugdigen benodigde expertise in te schakelen. Daarbij constateert de inspectie dat medewerkers onvoldoende kennis hebben van de (verslavings)problematiek waar de jeugdigen mee kampen en hoe ze jeugdigen kunnen begeleiden in het behalen van hun doel om met middelengebruik te stoppen. Hiermee voldoet El Futuro niet aan deze norm uit de aanwijzing.

De inspectie verwacht dat El Futuro ervoor zorgdraagt dat er voldoende kennis over de kenmerken en problematiek van de doelgroep in huis is en/of externe deskundigheid in huis haalt zodat de begeleiding vanuit El Futuro aansluit bij wat de jeugdigen nodig hebben en er, waar nodig, doorgeleiding naar passende hulp plaatsvindt.

Ten aanzien van norm 3.2 JIJ-kader. *De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.*

- El Futuro zorgt dat wordt voldaan aan de norm van de verantwoorde werktoedeling.

- El Futuro zorgt voor voldoende capaciteit van deskundige, vakbekwame medewerkers waarbij medewerkers regelmatig bijscholing en deskundigheidsbevordering ontvangen, zodat ze de doelgroep van El Futuro verantwoorde en passende hulp kunnen bieden.

Ons kenmerk

De bestuurder vertelt dat er, na het opleggen van de aanwijzing, zes extra medewerkers bij El Futuro zijn komen werken.

Vier van de nieuwe medewerkers zijn woonbegeleiders, waarvan er één over een afgeronde HBO opleiding en SKJ registratie beschikt. Twee woonbegeleiders hebben een afgerond MBO diploma en één medewerker heeft een propedeuse behaald voor HBO maatschappelijk werk en dienstverlening. De vier woonbegeleiders zijn allen op ZZP-basis werkzaam.

Uit het gesprek met de bestuurder komt naar voren dat iedere jeugdige een mentor heeft die verantwoordelijk is voor het gehele traject van een jeugdige, waaronder het perspectiefplan. De mentor is volgens de bestuurder een HBO professional, medewerkers met een MBO-diploma verrichten andere taken, geeft hij aan. Uit de cliëntdossiers en gesprekken met medewerkers haalt de inspectie op dat deze scheiding in de praktijk niet zo strikt gehanteerd wordt. Zo spreekt de inspectie met een senior woonbegeleider die nog geen afgeronde HBO-opleiding heeft en korter dan drie maanden in dienst is bij El Futuro. Deze medewerker geeft aan de verantwoordelijkheid te dragen over de trajecten van twee jeugdigen en geen inhoudelijk overleg te voeren met een collega of de bestuurder over deze jongeren.

De bestuurder geeft aan dat hij acties heeft ingezet om een gedragswetenschapper aan te nemen, maar dat dit tot op heden niet is gelukt. Met de gedragswetenschapper waar El Futuro al mee samenwerkte voordat de aanwijzing werd opgelegd, zijn volgens de bestuurder afspraken gemaakt om mee te kijken met de begeleidingsplannen van de jeugdigen en betrokken te worden bij evaluaties. Uit een gesprek met deze gedragswetenschapper blijkt dat deze vraag een week voor het toezicht op 12 juni '23 wel is gesteld, maar dat tot op heden geen sprake is van betrokkenheid bij begeleidingsplannen en evaluaties of afspraken hierover.

Op de vraag wat de medewerkers op het gebied van scholing is en nog krijgen aangeboden, geven de bestuurder en gedragswetenschapper aan dat de medewerkers één keer per drie maanden personeelsbegeleiding ontvangen van de gedragswetenschapper. De gedragswetenschapper vertelt dat zij daarnaast medewerkers coacht op thema's als afstand en nabijheid en wat het bieden van begeleiding aan deze doelgroep met ze doet. De bestuurder vertelt dat daarnaast in een opleidingsplan in kaart is gebracht wat medewerkers aan opleidingen en cursussen willen gaan volgen. In het opleidingsplan, dat de inspectie heeft ontvangen, staat niets over intervisie of een training die gericht is op het aanleren van een andere benadering van jeugdigen, zoals de training geweldloos verzet of relationele veiligheid. In het plan is niet vermeld wie de trainingen geeft. De inspectie ziet dat de startdata van de meeste opleidingen na de zomer liggen.

Conclusie

De inspectie constateert dat bij El Futuro medewerkers zonder SKJ registratie inhoudelijke verantwoordelijkheid dragen voor trajecten van jeugdigen. Dit is in strijd met het afwegingskader uit het Kwaliteitskader Jeugd dat stelt dat, gelet op

de doelgroep die bij El Futuro verblijft, medewerkers bevoegd en bekwaam moeten zijn tot het uitvoeren van deze taken en werkzaamheden en dat deze zijn voorbehouden aan geregistreerde professionals. El Futuro voldoet hiermee niet aan de norm van verantwoorde werktoedeling. De inspectie verwacht van El Futuro dat zij taken en werkzaamheden die volgens het afwegingskader uit het Kwaliteitskader Jeugd zijn voorbehouden aan geregistreerde professionals, door medewerkers met een SKJ registratie laat verrichten.

Daarnaast constateert de inspectie dat El Futuro na het opleggen van de aanwijzing in zeer beperkte mate bijscholing en deskundigheidsbevordering voor de medewerkers heeft ingezet om de doelgroep van El Futuro verantwoorde en passende hulp te kunnen bieden. Het opleidingsplan is niet concreet en een overzicht van welke medewerker welke opleiding/training zal gaan volgen en wanneer ontbreekt. De inspectie ziet op dit punt onvoldoende urgentiebesef bij El Futuro. De inspectie concludeert op grond van de bevindingen dat El Futuro niet aan deze norm uit de aanwijzing voldoet. De inspectie verwacht dat El Futuro het opleidingsplan nader uitwerkt tot een concreet plan met een opleidingsaanbod dat past bij de (problematiek) van de doelgroep waarbij medewerkers worden toegerust om met deze doelgroep om te gaan en waarvan intervisie op structurele basis met een deskundige begeleider een onderdeel vormt. Duidelijk moet zijn welke partij de opleiding/training biedt en welke medewerker welke opleiding/training wanneer zal volgen.

Eindconclusie

Samenvattend stelt de inspectie vast dat het El Futuro niet is gelukt om te voldoen aan alle onderdelen van de aanwijzing. De inspectie constateert dat er nog altijd ernstige tekortkomingen bestaan in de jeugdhulp die El Futuro biedt aan kwetsbare jeugdigen met een complexe hulpvraag. De inspectie concludeert dat El Futuro niet voldoet aan de eisen van verantwoorde jeugdhulp op de thema's ontwikkelingsgerichte hulp, de kundige hulpverlener en goed bestuur. De hulpverlening bij El Futuro voldoet niet aan de normen voor verantwoorde jeugdhulp.

Nu blijkt dat u niet aan de aanwijzing heeft voldaan laat ik u weten dat de inspectie voornemens is om namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, El Futuro een last onder dwangsom op te leggen om de naleving van de aanwijzing bestuursrechtelijk af te dwingen. Over dit voornemen wordt u separaat geïnformeerd.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Als u vragen heeft dan kunt u hierover met mij contact opnemen.

Hoogachtend,

Senior Inspecteur